

Limba și literatura română

- Model-

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Prin mijlocirea lui Maiorescu, se pare, Carmen Sylva a făcut cunoștința celui mai mare și mai nefericit dintre poeții noștri. Într-o zi, cu toate împotririle acestuia, care era un însingurat aflat sub stăpânirea tulburătoarelor muzici interioare, Maiorescu a reușit să i-l aducă. Regina mi-a descris nu o dată acea scenă rămasă de neuitat, pentru că mai târziu, datorită lui Mite Kremnitz, ea urmărise, pas cu pas, chinurile bolii ce se abătuse asupra lui Eminescu. „Ne apărea neliniștit și răvășit, ca venit din altă lume – îmi spunea ea –; tenebros, el îmi amintea de Manfred și de Faust, de chipurile palide și răvășite ale marilor romantici. Maiorescu mi-a povestit că, pentru a mi-l prezenta, încercase să-l determine să-și comande un costum mai deschis și pe care prietenii puteau să i-l procure. «Ori mă va primi așa cum sunt, ori nu voi mai merge deloc la ea»“ – declarase Eminescu neîmblânzit. „Avea pe chip – adăuga regina – acel vag surâs crispat și copilăresc ce se zărește pe portretul lui Shelley.“ Și a exclamat: „Sunt sigură că nebunia poezilor nu se poate asemăna cu o alta! [...] Eminescu se amuza deșirând fraze și sonorități verbale. Mi-a sărutat grăbit mâna, privindu-mă cu o privire potolită, dar pătrunzătoare, ce voia parcă a-mi secătui spiritul, spre a rămâne pentru el un subiect de curiozitate sau interes, mă compătimi că nu cunoșteam îndeajuns Moldova lui natală. Privirile-i căutau departe, dincolo de ziduri.

Cu toate că nu am trezit în el nici simpatie, nici interes, în toată viața mea el a rămas pentru mine imaginea Poetului însuși, nici a celui blestemat, nici a celui inspirat, ci a celui poet aruncat dezorientat pe pământ, nemaștiind cum să regăsească aici comorile pe care le poseda. Avea vocea răgușită, dar duioasă, ca a turturelelor spre toamnă. Când i-am lăudat versurile, a înălțat din umeri: «Versurile se desprind de noi ca frunzele moarte din copac», a suspinat el, readus pentru o clipă la

realitate. [...] I-am propus o ceașcă de ceai, pe care, acceptând-o, a primit-o din propria-mi mână cu stângăcie, însă cu blândețe. A băut ceaiul cu sete. Trăsăturile feței trădau oboseala unei tinereți trăite fără bucurie. Degetele-i erau lungi și înghețate, obrații brăzdați de riduri albastrii, gura foarte expresivă, cu buze fine, îi traducea toate emoțiile...”

În notele mele de atunci aflu această descriere pe care mi a făcut-o regina, precum și amintirea de a fi văzut-o mereu stăruind asupra aceluiași subiect: alienarea lui Eminescu, nebunia poezilor, care nu se aseamănă cu nici o altă nebunie.

Evident că regina Carmen Sylva prefera pe Alecsandri lui Eminescu. Alecsandri era pentru ea mai ușor de înțeles. Eminescu rămânea inaccesibil aceluia ce nu cunoștea în profunzime limba română, dar fiorul Sărmanului Dionis trecuse asupra-i. Ea mi-a mărturisit de mai multe ori că nu reușea să se dezbrace de viziunea ce i-o lăsase Eminescu: „tânăr încă și aplecat asupra genunei”. Apoi continua: „Mi-am dat foarte bine seama că, din tot ce i-am oferit în timpul vizitei, ceașca de ceai pe care i-am servit o eu însămi a fost singurul lucru care i-a făcut plăcere – ceva ce semăna cu sentimentul unui zeu servit de-o muritoare...”

Elena Văcărescu, *Memorii*

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *pas cu pas*.

6 puncte

2. Menționează două trăsături fizice ale lui Mihai Eminescu, utilizând informațiile din textul dat.

6 puncte

3. Precizează subiectul asupra căruia insista regina, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat.

6 puncte

4. Explică un motiv pentru care, în viziunea autoarei, Alecsandri era mai ușor de înțeles pentru regina Carmen Sylva.

6 puncte

5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, atitudinea lui Mihai Eminescu față de regina Carmen Sylva în timpul vizitei, așa cum reiese din textul dat.

6 puncte

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă implicarea unor personalități istorice în viața culturală este sau nu importantă, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Memorii* de Elena Văcărescu cât și la experiența personală sau culturală.

20 de puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente;

14 puncte

- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte.

6 puncte

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Comentează textul de mai jos, în minimum 50 de cuvinte, evidențiind relația dintre ideea poetică și mijloacele artistice.

Un vânt răzleț își șterge lacrimile reci pe geamuri.

Plouă.

Tristeți nedeslușite-mi vin, dar toată durerea,

ce-o simt n-o simt în mine,

în inimă,

în piept,

ci-n picurii de ploaie care curg.

Și altoită pe ființa mea imensa lume
cu toamna și cu seara ei
mă doare ca o rană.
Spre munți trec nori cu ugerele pline.
Și plouă.
Lucian Blaga, *Melancolie*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *relația dintre două personaje într-o dramă studiată*.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, moral, psihologic etc. al celor două personaje;
- evidențierea evoluției relației dintre cele două personaje, prin două episoade/secvențe comentate;
- analiza a două elemente de structură, de compoziție și de limbaj, semnificative pentru evoluția relației dintre personaje (de exemplu: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narative, instanțe ale comunicării narative, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper). Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins,

încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.

Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.

Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total obținut pentru lucrare.

SUBIECTUL I (50 de puncte)

A. (30 de puncte)

1. indicarea sensului din text al secvenței date (de exemplu: Sensul secvenței este *neîncetat/neconținut*) – 4 puncte; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, respectarea normelor de ortografie și de punctuație – 1 punct **6 puncte**
2. menționarea a două trăsături fizice ale lui M. Eminescu (de exemplu: obrajii brăzdați, buze fine etc.) – 2 puncte + 2 puncte; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, respectarea normelor de ortografie și de punctuație – 1 punct **6 puncte**
3. precizarea subiectului asupra căruia revenea regina - boala lui Eminescu – 2 puncte; justificarea răspunsului cu o secvență semnificativă din text (de exemplu: *.....amintirea de a fi văzut-o mereu stăruind asupra aceluiași subiect: alienarea lui Eminescu, nebunia poezilor*) – 2 puncte; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, respectarea normelor de ortografie și de punctuație – 1 punct **6 puncte**
4. explicarea unui motiv pentru care, în viziunea autoarei, Alecsandri era mai ușor de înțeles pentru regina Carmen Sylva, precizarea motivului (de exemplu: regina Carmen Sylva nu cunoștea în profunzime limba română.. etc.) – 2 puncte; explicare nuanțată – 2 puncte/încercare de explicare – 1 punct; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, respectarea normelor de ortografie și de punctuație – 1 punct **6 puncte**
5. prezentarea atitudinii lui Mihai Eminescu față de regina Carmen Sylva în timpul vizitei, așa cum reiese din textul dat: precizarea atitudinii (de exemplu: prietenie, bunăvoință, stângăcie, timiditate etc.) – 2 puncte; prezentare adecvată și nuanțată – 2 puncte/încercare de prezentare – 1 punct **4 puncte**

– respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct; corectitudinea exprimării, respectarea normelor de ortografie și de punctuație – 1 punct **2 puncte**

B. (20 de puncte)

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție **1 punct**

– câte 2 puncte pentru enunțarea oricăror două argumente adecvate opiniei formulate: enunțare clară, în concordanță cu opinia formulată – 2 p.; încercare de enunțare – 1 p. **2 x 2 puncte = 4 puncte**

– câte 2 puncte pentru dezvoltarea corespunzătoare a fiecăruia dintre cele două argumente enunțate: dezvoltare clară, nuanțată – 2 p.; încercare de dezvoltare, schematism – 1 p. **2 x 2 puncte = 4 puncte**

– valorificarea textului în dezvoltarea oricărui argument – 3 p./simpla citare a unor secvențe din text – 1 p.; raportarea la experiența personală sau culturală în dezvoltarea oricărui argument – 1 p.

3 puncte + 1 punct = 4 puncte

– formularea unei concluzii pertinente **1 punct**

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare: utilizare adecvată – 2 p.; utilizare parțial adecvată – 1 p. **2 puncte**

– respectarea normelor limbii literare (0 – 1 greșeli lexicale sau morfo-sintactice – 1 p.; 2 sau mai multe greșeli – 0 p.) **1 punct**

– respectarea normelor de ortografie și de punctuație (0 – 1 greșeli ortografice și de punctuație – 1 p.; 2 sau mai multe greșeli – 0 p.) **1 punct**

– respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte **1 punct**

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL II (10 puncte)

Conținut – 6 puncte

– comentarea textului dat, evidențiind relația dintre ideea poetică și mijloacele artistice

- numirea ideii poetice – 2 puncte

- comentarea adecvată și nuanțată, prin evidențierea relației dintre ideea poetică identificată

și mijloacele artistice – 4 puncte/comentarea textului, prin evidențierea ezitantă a relației dintre ideea poetică identificată și mijloacele artistice – 2 puncte/simpla precizare a unor mijloace artistice – 1 punct

Redactare – 4 puncte

– utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte); punctuația – 1 punct (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte)

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Conținut – 18 puncte

– prezentarea statutului social, moral, psihologic etc. al fiecăruia dintre cele două personaje

2 x 3 puncte = 6 puncte

- prezentare clară, nuanțată – 3 puncte;
- schematism în prezentarea statutului – 1 punct

– evidențierea evoluției relației dintre cele două personaje, prin referire la două episoade/secvențe comentate

6 puncte

- prezentarea evoluției relației dintre personaje – 2 puncte
- ilustrarea evoluției relației dintre personaje, prin oricare două episoade/secvențe comentate – 2 puncte + 2 puncte = 4 puncte; simpla numire a unor episoade/secvențe sau tendința de rezumare – 1 punct + 1 punct = 2 puncte

– câte 3 puncte pentru analiza oricăror două elemente de structură, de compoziție și de limbaj semnificative pentru evoluția relației dintre cele două personaje

2 x 3 puncte = 6 puncte

- analiza fiecărui element ales, justificând relevanța acestuia pentru evoluția relației dintre personaje – 3 puncte; abordarea schematică, fără justificarea relevanței – 1 punct

Redactare – 12 puncte

- existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere **1 punct**
- logica înlănțuirii ideilor **1 punct**
- abilități de analiză și de argumentare **3 puncte**
 - relație adecvată între idei, între idei și argumente, formulare de judecăți de valoare relevante
- 3 puncte
- relație parțial adecvată între idei, între idei și argumente, formulare de judecăți parțial relevante – 2 puncte
- schematism – 1 punct
- utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată – 2 puncte; vocabular restrâns, monoton – 1 punct) **2 puncte**
- ortografia (0–1 erori – 2 puncte; 2 erori – 1 punct; 3 sau mai multe erori – 0 puncte) **2 puncte**
- punctuația (0–1 erori – 2 puncte; 2 erori – 1 punct; 3 sau mai multe erori – 0 puncte) **2 puncte**
- așezarea în pagină, lizibilitatea **1 punct**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.